

Technický audit vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu TS Rudná, a. s.

březen 2019

Ing. Pavel Peroutka

Obsah

1. Úvod	4
1. 1 Zadání auditu	4
1. 2 Skladba závěrečné zprávy.....	5
1. 3 Použité zkratky	6
2. Výchozí podklady.....	8
2. 1. Legislativa	8
2. 1. 1. Zákony a vyhlášky	8
2. 1. 2. Metodické pokyny a informace.....	8
2. 2. Další použité prameny.....	9
2. 3. Podklady poskytnuté objednatelem technického auditu, tj. městem Rudná	9
2. 4. Podklady poskytnuté „kontrolovaným subjektem“ tj. TS Rudná	9
3. Ověření zabezpečení procesů probíhajících na infrastruktuře Vak.....	10
4. Dodržování povinností vlastníka a provozovatele Vak.....	10
4. 1. Kanalizační řád.....	10
4. 2. Provozní řády ČOV, vodovodní a kanalizační sítě.....	11
4. 3. Oprávnění k provozování.....	11
4. 4. VÚME, VÚPE, výkaz VH8b-01	12
4. 5. Rozhodnutí o vypouštění odpadních vod.....	14
4. 6. Areálové vodovody a kanalizace	14
4. 7. Osazování vodoměrů.....	14
4. 8. Problematika oprav, údržby a obnovy přípojek	15
4. 9. Dodatečné napojování nemovitostí na kanalizační řady.....	15
4. 10. Nová odběrná místa úhrada vodoměrů, navrtávacích pasů vč. tzv. zákopových soupřav	16
4. 11. Ochrana odběratele.....	16
4. 12. Plán financování obnovy	16
4. 13. Smluvní vztahy.....	21
4. 13. 1. Smlouva s městem Rudná	21
4. 13. 2. Dohoda mezi vlastníky.....	22
4. 13. 3. Smlouvy s odběrateli	23
5. Ceny, kalkulace, zisk, účetnictví	26
5. 1. Ceny obecná část.....	26
5. 2. Kalkulace a účetnictví	30
5. 2. 1. Účetnictví.....	30
5. 2. 2. Majetek a odpisový plán.....	31

5. 2. 3. Kalkulace.....	32
5. 2. 4. Zisk.....	34
6. Opatření.....	36
6. 1. Město Rudná	36
6. 2. TS Rudná.....	36
7. Závěr.....	39

1. Úvod

1. 1 Zadání auditu

Ke konci října loňského roku (29. 10. 2018) jsem byl požádán městem Rudná o provedení technického auditu u její dceřiné společnosti tj. Technické služby Rudná, a. s. Tato žádost vyplývala z rozhodnutí Rady města Rudná (ze dne 18. 9. 2018), které směřovalo k podání žádosti na MZe ČR na vyhlášení technického auditu u společnosti Technické služby Rudná, a. s. Technický audit se měl zaměřit především na analýzu nákladů a cenových kalkulací.

Ministerstvo zemědělství ČR ve svém přípisu městu Rudná sdělilo, že pro takovýto postup nevidí důvod a že se mj. má město Rudná případně obrátit přímo na konkrétního auditora. Na technický audit totiž dle § 38 „ZVaK“ není právní nárok. Navíc v současné době MZe většinu žádostí o provedení technického auditu odmítá (ač je neplatí).

Město Rudná v dopise ze dne 29. 10. 2018, ve kterém mě žádá o provedení technického auditu, požaduje následující oblasti v technickém auditu:

- 1) ověření zabezpečení **procesů probíhajících na infrastruktuře Vak,**
- 2) jak jsou zabezpečovány Technickými službami Rudná, a s **povinnosti jako vlastníka a provozovatele** tohoto majetku vyplývající především ze zákona č. **274/2001 Sb.** o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a to zvláště zpracování, tvorba prostředků na obnovu a realizace „plánu financování obnovy majetku Vak, dohody mezi vlastníky související infrastruktury Vak, zpracování povinných hlášení na MZe (jako je VÚME a VÚPE), jakož i porovnání cen pro vodné a stočné,
- 3) ověření správného postupu při sjednávání cen pro vodné a stočné jakož i cen vody předané pitné a rovněž i dodržování ostatních povinností vyplývajících ze zákona o cenách.

S odkazem na tuto žádost pak byla následně dne 10. 11. 2018 podepsána mezi městem Rudná a mou osobou jako technickým auditorem smlouva o provedení technického auditu. Technický audit byl termínován datem 31. 3. 2019.

Vzhledem k tomu, že nastaly problémy se získáváním podkladů týkajících se „Finančně ekonomické analýzy“ k dotovanému projektu „ČOV Rudná a dostavba kanalizací“ (limity pro ceny vodného a stočného, trvalá udržitelnost předmětné

infrastruktury tvorba zdrojů na obnovu), byl termín pro předložení zprávy z Technického auditu prodloužen na 12. 4. 2019.

Dále je třeba konstatovat, že technický auditor s žádou ze zúčastněných stran (město Rudná a TS Rudná, a s) **není spřízněn**. To, že auditor obdrží od zadavatele auditu (města Rudná) odměnu, nezakládá ze strany auditora **podjatost k zainteresovaným stranám**.

1. 2 Skladba závěrečné zprávy

Skladba vychází především z ustanovení § 38 zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu ve znění pozdějších předpisů a § 36 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích v platném znění. **Samotný audit** je však zaměřen pouze na ty oblasti, které jsou vymezeny v bodě 1. 1. zadání auditu. Obvyklými body (plný rozsah) technického auditu viz § 36 vyhlášky č. 428/2001 Sb. se tedy nezabývá.

Na základě výše uvedeného předložil auditor návrh osnovy závěrečné zprávy v následujícím členění:

Textová část:

1. Úvod
 1. 1. Zadání auditu
 1. 2. Skladba závěrečné zprávy
 1. 3. Použité zkratky
2. Výchozí podklady
 2. 1. Legislativa
 2. 1. 1. Zákony a vyhlášky
 2. 1. 2. Metodické pokyny a informace
 2. 2. Další použité prameny
 2. 3. Podklady poskytnuté objednatelem auditu
 2. 4. Podklady poskytnuté kontrolovaným subjektem
3. Ověření zabezpečení procesů probíhajících na infrastruktuře Vak
4. Dodržení povinností vlastníka a provozovatele Vak
 4. 1. Kanalizační řád
 4. 2. Provozní řády ČOV, vodovodních a kanalizačních sítí
 4. 3. Oprávnění k provozování
 4. 4. VÚME, VÚPE, výkaz VH8b-01

- 4. 5. Rozhodnutí o vypouštění odpadních vod
- 4. 6. Areálové vodovody a kanalizace
- 4. 7. Osazování vodoměrů
- 4. 8. Problematika oprav, údržby a obnovy přípojek
- 4. 9. Dodatečné napojování nemovitostí na kanalizaci
- 4. 10. Nová odběrná místa
- 4. 11. Ochrana odběratele
- 4. 12. Plán financování obnovy Vak
- 4. 13. Smluvní vztahy
 - 4. 13. 1. Smlouva s městem Rudná
 - 4. 13. 2. Dohody mezi vlastníky Vak
 - 4. 13. 3. Smlouvy s odběrateli
- 5. Ceny, kalkulace, zisk, účetnictví,
 - 5. 1. Ceny obecná část
 - 5. 2. Účetnictví a kalkulace
 - 5. 2. 1. Účetnictví
 - 5. 2. 2. Majetek a odpisový plán
 - 5. 2. 3. Kalkulace
 - 5. 2. 4. Zisk
- 6. Opatření
 - 6. 1. Město Rudná
 - 6. 2. TS Rudná
- 7. Závěr závěrečné zprávy

1. 3 Použité zkratky

Ministerstvo financí	ČR MF
Ministerstvo zemědělství	ČR MZe
Ministerstvo životního prostředí	ČR MŽP
Český statistický úřad	ČSÚ
Technický audit, auditor	TA
Čerpací stanice	ČS
Přiměřený zisk ve vazbě na návratnost vloženého kapitálu	PZNK
Čistírna odpadních vod	ČOV
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje	PRVKÚK
Vybrané údaje z majetkové evidence	VÚME
Identifikační číslo majetkové evidence	IČME

Vybrané údaje z provozní evidence	VÚPE
Identifikační číslo provozní evidence	IČPE
Věcně usměrňovaná cena	VUC
Zákon č. 274/2001Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu	ZVaK
Vyhláška č. 428/2001 Sb. kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění	Vyhláška 428/2001 Sb. „voda“ a „kanál“
Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu	ZU
Zákon o účetnictví	PFO
Plán financování obnovy	VaK
Obor vodovodů a kanalizací	VHI
Vodohospodářská infrastruktura	SFÚ
Specializovaný finanční úřad	EO
Ekvivalentní obyvatel	GIS
Geografický informační systém	PVS
Pražská vodohospodářská společnost, a. s.	PVK
Pražské vodovody a kanalizace, a. s.	SFŽP
Státní fond životního prostředí	OPŽP
Operační program životního prostředí	ÚVN
Úplné vlastní náklady	

2. Výchozí podklady

2. 1. Legislativa

2. 1. 1. Zákony a vyhlášky

V této části je uveden seznam základních zákonných předpisů, vztahujících se k dané problematice. Základními předpisy upravující dotčené nebo obdobné činnosti z odborného hlediska jsou zejména:

- Zákon 526/1990 Sb. o cenách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon 513/1991 Sb. Obchodní zákoník,
- **Zákon 254/2001 Sb.** o vodách,
- **Zákon 274/2001 Sb.** o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu,
- **Zákon 183/2006 Sb.** Stavební zákon a předpisy související, vč. prováděcích předpisů k obecným technickým požadavkům ve výstavbě a dokumentaci staveb, předtím zákon 50/1973 Sb. stavební zákon,
- **Vyhláška 428/2001 Sb.** kterou se provádí zákon 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a její přílohy (příloha č. 18 obnova, 19, 19a, 20 kalkulace),
- **Vyhláška 293/2002 Sb.** o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v platném znění,
- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.,
- Prováděcí vyhláška k účetnictví č. 500/2002 Sb.,
- Zákon o dani z příjmu č. 586/1992 Sb.,
- Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník,
- Zákon č. 255/2012 Sb. o státní kontrole,
- Vyhláška č. 441/2013 Sb. k provedení zákona o oceňování.

2. 1. 2. Metodické pokyny a informace

Cenové věstníky Ministerstva financí ČR (cen. výměr č. 01/2015, cen. výměr č. 01/2016, cen. výměr č. 01/2017, cen. výměr č. 01/2018, cen. výměr č. 01/2019).

Metodický pokyn Ministerstva zemědělství ze dne 20. 1. 2010 č. 401/2010-15000, který stanoví orientační ukazatele výpočtu pořizovací (aktualizované) ceny objektů pro VÚME.

2. 2. Další použité prameny

Aktuální otázky ekonomiky a cenotvorby oboru Vak, sborníky ze seminářů Sovak (květen 2015, říjen 2016, 2017 a 2018).

Místní šetření na předmětné infrastruktuře provedené auditorem v měsíci listopadu 2018, v lednu a březnu 2019.

2. 3. Podklady poskytnuté objednatelem technického auditu, tj. městem Rudná

- a) monitorovací zpráva z 13. 2017 „intenzifikace ČOV Rudná a dostavba kanalizací,
- b) podklady k žádosti o poskytnutí podpory ze SFŽP,
- c) ceny, čisté příjmy a výkonnostní parametry,
- d) vstupní posouzení provozní situace u projektu „ČOV Rudná a kanalizace“,
- e) rozhodnutí o přidělení dotace č. 080 18 811/SFŽP.

2. 4. Podklady poskytnuté „kontrolovaným subjektem“ tj. TS Rudná

- a) dohody vč. dodatků mezi vlastníky souvisejících Vak PVS a TS, smlouva s PVK o dodávce vody ze 4. 12. 2017,
- b) dohody mezi vlastníky souvisejících Vak, tj. mezi EUFFI, a s a TS Rudná
- c) dohody mezi vlastníky TS a Vak Beroun,
- d) návrh dohody s obcí Chýně
- e) vyhodnocení PFO za rok 2017,
- f) povolení k provozování Vak pro TS (KÚ Střed. kraje z 6. 6. 2011),
- g) VÚME a VÚPE za rok 2017,
- h) statistický výkaz VH8b-01 za rok 2017,
- i) živnostenský list pro TS Rudná ze 17. 4. 1996,
- j) inventurní soupisy majetku,
- k) majetek pořiz. hodnoty, oprávk, atd.,
- l) účtová osnova, odpisový plán,

- m) přílohy seznam středisek, činností a zakázek,
- n) kalkulace odběratelské a provozovatelské vč. porovnání za roky 2016, 2017, 2018 a 2019 (jen kalkulace),
- o) vzor smlouvy s odběrateli,
- p) smlouva na dodávku el. energie,
- q) kanalizační řád TS Rudná,
- r) PFO TS Rudná vč. PFO za město Rudná,
- s) KÚ Střed. kraje změna odborné osoby.

3. Ověření zabezpečení procesů probíhajících na infrastruktuře Vak

Všechny tyto procesy, resp. činnosti spojené s provozováním a spravováním majetku (bližší popis těchto činností uveden v příloze č. 7), byly ověřovány při osobních jednáních s „managementem“ TS Rudná (při diskusi o pracovních postupech nebylo shledáno závad).

4. Dodržování povinností vlastníka a provozovatele Vak

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace jsou zakotvena především v zákoně o Vak č. 274/2001 Sb. § 8. V § 7 tohoto zákona jsou upravena práva a povinnosti stavebníka, vlastníka a provozovatele při výstavbě, údržbě a provozování vodovodů nebo kanalizací. Dále pak práva a povinnosti provozovatele jsou uvedena v § 9 „ZVaK“. Tato ustanovení jsou pak rozpracována ve vyhlášce č. 428/2001 Sb., kterou se provádí „ZVaK“.

4. 1. Kanalizační řád

S odkazem na „ZVaK“ (§ 14, odst. 3) je vlastník kanalizace povinen zpracovat kanalizační řád. Dle § 14 odst. 6 „ZVaK“ náležitosti kanalizačního řádu stanoví prováděcí předpis tj. vyhláška č. 428/2001 Sb. § 24. Kanalizační řád schvaluje „rozhodnutím“ příslušný vodoprávní úřad. Po prostudování kanalizačního řádu mohu konstatovat, že je zpracován na velmi dobré úrovni. Spolu s jinými podklady může sloužit také jako podklad pro PFO, resp. pro rizikovou analýzu kanalizace. Z předloženého kanalizačního řádu vyplývá, že v předmětném území se nenachází žádný producent odpadních s nadstandardními hodnotami vypouštěných odpadních vod. Z tohoto důvodu se u žádného producenta neuplatňuje tzv. **diferencované stočné**.

V této souvislosti je třeba upozornit na to, že město Rudná by mělo mít také svůj kanalizační řád (vlastnictví kanalizace pro veřejnou potřebu dostavba kanalizace ve čtyřech ulicích). Tento kanalizační řád by měl podřízen výše uvedenému hlavnímu kanalizačnímu řádu (převzít z něj limity, ustanovení, co nepatří do kanalizace, atd.). Ověřit, možná, že „vodoprávní orgán v Černošicích“ jej nebude vyžadovat.

4. 2. Provozní řády ČOV, vodovodní a kanalizační sítě

Tyto provozní řády byly v loňském roce aktualizovány a předány na příslušný vodoprávní úřad v Černošicích (24. 1. 2018 a 27. 1. 2018). V souvislosti novelou prováděcí vyhlášky k „ZVaK“ tj. vyhláškou č. 428/2001 (účinnost od 1. 1. 2018) bude muset být provozní řád vodovodní sítě v působnosti TS Rudná nejpozději do 31. 12. 2023 aktualizován, resp. doplněn o tzv. rizikovou analýzu.

4. 3. Oprávnění k provozování

Vzhledem k tomu, že TS Rudná poskytuje své služby (činnosti v oboru Vak) zákazníkům odběratelům mj. i za účelem zisku, musí být držitelem „živnostenského oprávnění“ na provozování vodovodů a kanalizací (toto oprávnění bylo doloženo).

S odkazem na § 6 „ZVaK“ musí být i držitelem „oprávnění k provozování“ majetku Vak. Povolení pak „zastřešuje odborně způsobilá osoba“, jež musí být ve smluvním vztahu k provozovateli (bylo doloženo).

Musí se jednat o provozování majetku v jeho vlastnictví nebo majetku pronajatého (musí být doloženo platnou nájemní smlouvou). Při kontrole bylo zjištěno, že „povolení k provozování Vak“ (vydává jej odbor zemědělství a životního prostředí Středočeského kraje) vykazuje určité chyby.

Povolení není vydáno pro vodovod a kanalizaci ve vlastnictví města Rudná, ulice Nekázanka (je zahrnuta ve stokové síti TS, ač má jiné IČME), dále není povolení na přívodní řad ze „Zličína“ a tento majetek je veden pod „rozvodnou vodovodní sítí TS Rudná“, ač má odlišné IČME. Ve struktuře IČME má být totiž číslo „katastrálního území, jež se váže k místu, kde dochází k předávání vody“. Chyba je i v povolení od Středočeského kraje, neboť ve struktuře IČME jsou rozdílná čísla „katastrálních území“ u „vody a kanalizace“, ač by měla být totožná (u majetků Vak situovaných ve více katastr. území se do IČME „generuje“ to číslo

katastrálního území, kde je největší délka „sítí“). Přitom nejdelší „sítě“ jsou v katastr. území Rudná. Nutná aktualizace.

4. 4. VÚME, VÚPE, výkaz VH8b-01

VÚME má být zpracováno vlastníkem majetku a následně odesláno na příslušný „vodoprávní orgán (v našem případě MěÚ Černošice) v SW programu MZe.

Zpracování zpravidla za vlastníka provádí jeho smluvní provozovatel.

Takže VÚME musí být zpracováno zvlášť za majetek ve vlastnictví města Rudná (ČOV, což bylo správně provedeno) a za „dotované kanalizace (tyto byly nesprávně zahrnuty do stokové sítě TS Rudná).

Při výpočtu hodnoty v aktuální pořizovací ceně se použije vyhláška č. 441/2013 Sb. k provedení zákona o oceňování (oceňovací vyhláška) nebo „metodický pokyn MZe pro výpočet reprodukční ceny objektů“. Pro účely „oceňování“ jsou si tyto předpisy rovnocenné. V praxi se však pro účely VÚME používá převážně met. pokyn MZe.

Tento pokyn vychází z cenové úrovně roku 2009 (platí od roku 2010) a v jeho cenách je obsažena i tehdy platná sazba DPH tj. 19 %). Pro účely zpracování PFO se tato sazba DPH odpočítává (pokud je vlastník Vak plátce DPH), ale pro účely VÚME se vychází z výše uvedeného předpisu (tedy z těchto „neočištěných“ cen). Hodnoty majetku dle VÚME se dále vykazují v ř. A kalkulačního vzorce a především jsou výchozím podkladem pro zpracování „PFO“. Z tohoto důvodu je třeba zajistit, aby všechny navazující dokumenty vycházely z hodnot dle VÚME.

Přitom je však nutné, aby údaje pro VÚME byly v průběhu roku 2019 aktualizovány (byly ve správných hodnotách, např. upozorňuji na rozdíly u přívodního řadu), **neboť budou sloužit pro aktualizaci samostatných PFO jak za město Rudná, tak i TS Rudná.**

Při výpočtu reprodukční hodnoty se vychází z výše uvedeného met. pokynu. V tomto pokynu jsou uvedeny jednotkové ceny pro vodovodní a kanalizační sítě. V těchto jednotkových cenách jsou zahrnuty i související stavební objekty (armaturní šachty, odvzdušnění, podchody, shybky, odlehčovací komory, atd.). Vodojemy a čerpací stanice se oceňují samostatně. Samostatně se oceňují i domovní čerpací kanalizační stanice pokud jsou ve vlastnictví majitele kanalizace Hodnota ČOV vychází resp. je vztažena k počtu ekvivalentních obyvatel (EO) projektovaná kapacita nezaměňovat s pořizovací hodnotou majetku vedenou v účetnictví ve třídě 02 (úctová skupina). U ČOV se reprodukční

hodnoty rozcházejí v jednotlivých dokumentech. Pro VÚME by se mělo vycházet z projektované resp. povolené kapacity tj. 9200 EO.

U „sítí“ je třeba prověřit jejich **délky, použitý materiál** (litina, kamenina, plast, atd.). Dále profil (dimenzi) potrubí a způsob uložení potrubí; zda je uložené potrubí ve zpevněné ploše (např. silnice s asfaltovým povrchem) nebo v nezpevněné ploše (louka, pole, „zelený pás“, atd.). Všechny tyto faktory ovlivňují jednotkové ceny. Výsledná reprodukční cena má být ještě korigována o tzv. koeficient polohy, který pro město Rudná je v hodnotě 1,00 a obec Drahelčice pak 0,85.

Výše uvedený předpis zatím od roku 2010 nebyl aktualizován. Jednak z důvodu nízké inflace u stavebních prací (od roku 2009 2018 inflace za celé odvětví „stavebnictví“ cca 4 %, obor Vak není samostatně sledován), ale především z toho důvodu, že ceny „liniových staveb“ při výběrových řízeních stále nedosahují cen z tohoto met. pokynu. Při zabezpečování obnovy je třeba počítat s dalšími souvisejícími náklady (na projekty, stavební dozor, atd.), které v tomto pokynu nejsou zahrnuty (cca 4-5 % z rozpočtových nákladů). K těmto nákladům je třeba přistupovat velmi individuálně. V řadě případů opatření charakteru obnovy však tyto činnosti (projekty) resp. náklady nebudou zapotřebí.

Celou problematiku VÚME jsem projednal s příslušnými pracovníky TS Rudná (včetně zaslání metod. pokynu pro vyplňování VÚME a VÚPE). Je třeba provést inventuru „sítí“. Podkladem mohou být především údaje z GIS (geografického informačního systému).

Takže závěr k VÚME: zpracovat jej samostatně za „město“ (ČOV a kanal. sítě) a TS Rudná, a aktualizovat je tak, aby odpovídaly skutečnosti, a dle ocenění viz met. pokyn. Pouze správná čísla mohou být reálným podkladem pro zpracování obou PFO. Z těchto reálně zpracovaných plánů pak vychází roční potřeba prostředků na obnovu a ta může mít dopad na výši cen pro vodné a stočné (pokud nejsou jiné zdroje financování pro obnovu).

VÚPE

Jedná se o vybrané údaje provozní evidence za předmětný majetek Vak (jak vlastní majetek tak i pronajatý majetek. Tato evidence se předkládá (stejně jako VÚME) do 28. 2. následujícího roku za rok „vykazovaný“. Jde o údaje za celou tarifní oblast, takže se vykazuje i za provozování majetku pronajatého od města Rudná (ČOV a kanalizace).

TS Rudná patří mezi vybrané statistické jednotky, které mají povinnost vykazovat resp. zpracovávat statistický výkaz Vh8b-01 (údaje za provozovatele vodovodů

a kanalizací pro veřejnou potřebu). Termín pro odevzdání tohoto výkazu byl 8. 2. 2019.

Jak již jsem uváděl, je třeba „držet zásadu jednoho čísla“. V případě zpravodajské jednotky TS Rudná by údaje v obou evidencích resp. výkazech měly být totožné (TS Rudná má pouze jedno IČPE, na rozdíl od jiných „zpravodajských jednotek“, které zabezpečují provozování ve více tarifních oblastech).

Ve výkazech jsou rozdíly v počtu přípojek, v objemech vody čištěné, vodě k realizaci, atd.). Všechny tyto rozdíly jsme si vysvětlili a stanovili další postup pro výkaznictví. Na obhajobu TS Rudná chci jen uvést, že je zde nesoulad v termínech, resp. termín pro VH8b-01 je v době, kdy předchozí rok nemusí být ještě uzavřen.

Navíc ani metodika pro oba výkazy není totožná (správná metodika je ta, co je uvedena pro statistický výkaz VH8b- 01, např. definice vody fakturované pitné resp. odpadní, definice vlastní spotřeby).

Definice uváděné MZe v jejich vyhlášce č. 428/2001 Sb. jsou nesprávné a v rozporu s praxí (od roku 2013 opakovaně na toto upozorňováno).

4. 5. Rozhodnutí o vypouštění odpadních vod

Platné povolení skončilo k 30. 6. 2018. Podána nová žádost na vodoprávní úřad v Černošicích, zatím nevyřízeno.

4. 6. Areálové vodovody a kanalizace

S odkazem na § 3a „ZVaK“ mohou vlastníci tzv. areálových vodovodů a kanalizací (zatím mají statut odběratele, resp. jejich odběrná zařízení mají charakter vodovodní a kanalizační přípojky) žádat o změnu užívání stavby (laicky „rekolaudaci“) v případech, kdy v rámci těchto „areálů“ se nachází nemovitosti ve vlastnictví více právnických subjektů. Pak existuje potencionální nebezpečí, že tato zařízení získají statut vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu s právem získávat dodávky pitné vody resp. vody odkanalizované v režimu „předané vody pitné resp. převzaté odpadní vody“ (zatím se jedná o jeden potencionální případ v působnosti TS Rudná s možným negativním dopadem na tržby).

4. 7. Osazování vodoměrů

Vodoměry jsou „úřední měřidla“ (stanovená měřidla). Subjekt, který provádí osazování vodoměrů resp. jiných stanovených měřidel, musí být zaregistrován

u Českého metrologického úřadu a pracovníci tohoto subjektu musí být proškoleni u příslušného autorizovaného metrologického střediska (tzv. opravny vodoměrů). Pokud tomu tak není, vystavuje se provozovatel nebezpečí (dodavatel vody), že odběratel bude z tohoto titulu rozporovat fakturu za dodávku vody (vodoměr bude sice v tolerančních hodnotách, avšak nebude osazen v souladu s předpisy). U TS Rudná je tato oblast v pořádku, registrace a proškolení proběhlo.

4. 8. Problematika oprav, údržby a obnovy přípojek

Dle § 3 odst. 7 „ZVaK“ má provozovatel povinnost provádět údržbu a opravy přípojek situovaných na veřejném prostranství. Obnovu těchto přípojek má hradit vlastník nemovitosti. Co je údržba, co je oprava, to definuje vyhláška o účetnictví resp. v případě oprav je to i zákon o dani z příjmů.

V případě, že dochází k výměně hlavních vodovodních a kanalizačních řadů, jsou zpravidla vyměňovány i přípojky. Zde řada společností Vak zafinancuje i obnovu těchto přípojek tak, aby se vyhnula složitým jednáním s vlastníkem nemovitosti resp. současným vlastníkem přípojek. Pokud majitel „sítí“ tyto přípojky zafinancuje, stává se následně jejich majitelem se všemi negativními dopady pro něho (např. majitel nemovitosti - právnická osoba - bude chtít zvýšit dodávku vody s tím, že bude muset být zvětšen profil přípojky v tom případě tuto změnu bude hradit majitel vodovodu, ač by ji měl hradit správně a v souladu s legislativou majitel nemovitosti jako předchozí majitel přípojky). Při výměnách „hlavních řadů“ a s ní spojenou výměnu přípojek je třeba majiteli nemovitosti prokázat, že přípojka je „totálně vyhovující“ - např. jsou na ní opakované poruchy, přípojka je „zarostlá“, je z nevhodného materiálu (např. olovo, pozink, atd.). U kanalizační přípojky např. prorůstání kořenů stromů, atd. Této problematice je třeba věnovat zvýšenou pozornost i ve spolupráci s městem.

4. 9. Dodatečné napojování nemovitostí na kanalizační řady

Tuto problematiku řeší § 3 odst. 8 povinnost majitele nemovitostí připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné (na základě individuálního správního řízení). U TS Rudná se podle sdělení jejich pracovníků problémy s napojování na kanalizaci nevyskytly.

4. 10. Nová odběrná místa úhrada vodoměrů, navrtávacích pasů vč. tzv. zákopových souprav

S odkazem na § 16 odst. 2 „ZVaK“ vlastníkem vodoměru je vlastník vodovodu. Dále dle § 8 odst. 5 materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí rovněž vlastník vodovodu nebo kanalizace - zde po novele „ZVaK“ (účinná od 1. 1. 2014) nastala změna - předtím tyto materiály hradil investor přípojky (tyto komponenty se pak dle občanského zákoníku stávaly věcí hlavní, tedy součástí hlavního vodovodního řadu ve vlastnictví majitele vodovodu). Nyní tedy investor přípojky hradí zemní práce, veškeré montážní práce, materiál na vlastní přípojku, např. hadice z PE, dále veškeré komponenty v rámci „vodoměrné sestavy, tj. ventil před a za vodoměrem, sítko plomby, atd. **Avšak investor přípojky nehradí pořizovací cenu vodoměru, pořizovací cenu materiálu na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky; toto hradí vlastník vodovodu.** Ve vazbě na DPH má tato úhrada za výše uvedený materiál svá specifika, jež jsou obsažena ve stanovisku GFŘ (stanovisko předáno zástupcům TS Rudná).

4. 11. Ochrana odběratele

V § 36 odst. 3 „ZVaK“ je uvedena povinnost pro vlastníka resp. provozovatele poskytnout obecnímu úřadu obcí, v jejímž obvodu zajišťuje provoz VaK, informace s platnými údaji pro možné odběratele k uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 6 „ZVaK“ (blíže viz příloha č. 5). Tedy předat tyto informace ke zveřejnění městu Rudná a obci Drahelčice.

Dále v § 36 odst. 5 „ZVaK“ povinnost vlastníka resp. provozovatele zveřejnit údaje o kalkulaci resp. skutečných nákladech za uplynulý rok tzv. porovnání cen. Toto porovnání se odesílá na MZe (vložením do jejich SW) s termínem do 30. 4. Ve stejném termínu musí být toto odběratelské porovnání zveřejněno na úředních deskách obcí, kde provozovatel působí (nestačí jen na „stránkách“ TS Rudná). Nutno dát na úřední desky jak města Rudná, tak i obce Drahelčice, zveřejnění po dobu 30 dnů).

4. 12. Plán financování obnovy

Obecně závazné právní předpisy stanovují povinnost vlastníků vodovodů nebo kanalizací pro veřejnou potřebu (dále jen Vak) hospodařit s tímto majetkem s péčí řádného hospodáře, udržovat ho v řádném stavu a provádět jeho

reprodukcí tak, aby nedocházelo k ohrožování zdraví a bezpečnosti odběratelů, životního prostředí, či jiných chráněných zájmů. K vytváření rezervy finančních prostředků na reprodukci Vak slouží PFO Vak.

Legislativní zapracování povinnosti zpracovat a realizovat plán financování obnovy má pomoci s naplňováním Směrnice Evropského parlamentu a rady 2000/60/ES článek 9 návratnost nákladů na vodohospodářské služby ustavující rámec pro činnost v oblasti vodní politiky Evropské unie. Tato směrnice mj. požaduje, aby „uživatel nesl náklady na zajišťování a užívání vody odrážející její skutečnou cenu. To znamená samofinancovatelnost oboru Vak včetně obnovy této infrastruktury. Tzn. co nejvíce prostředků na obnovu zahrnout do ceny pro vodné a stočné (samozřejmě, že dalšími zdroji mohou být i investiční úvěry, rozpočet obce, atd.).

Povinnost zpracovat a realizovat PFO vyplývá z toho, že Vak jsou vybudovány z důvodu veřejného zájmu. Tudíž legislativní cestou se zabraňuje tomu, aby systém provozování Vak přestal fungovat.

Vodovody a kanalizace jsou věcmi v právním slova smyslu vodními díly a stavbami. Z tohoto důvodu se na něj vztahují příslušná ustanovení občanského zákoníku, vodního zákona, zákona stavebního a samozřejmě i zákona o Vak.

Právní základ:

Právní základ k povinnosti reprodukce Vak, resp. k povinnosti zpracovat a realizovat PFO je dán:

- Občanským zákoníkem (č. 89/2012 Sb.) mj. v § 1012 je uvedeno: vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit, vlastníku se zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškozovat.
- Zákon o vodách (č. 254/2001 SB.) mj. v § 59, odst. 1 písm. b) praví: „vlastník vodního díla je povinen udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování zdraví a bezpečnosti osob, životního prostředí či jiných chráněných zájmů.
- Stavební zákon (č. 183/2006 Sb.) mj. stanoví v § 137 odst. 1: stavební úřad nařídí vlastníku stavby nezbytné stavební úpravy, vyžaduje-li to veřejný zájem z důvodu ohrožení zdraví a bezpečnosti osob, životního

prostředí či jiných chráněných zájmů, dále v § 154 odst. 1 stanoví, že „vlastník stavby je povinen udržovat stavbu po celou dobu její existence“.

- **Zákon o Vak (č. 274/2001 Sb.) mj.**

- **v § 1 odst. 2: Vak pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu,**
- **v § 1 odst. 3 a odst. 5: limity resp. co má statut Vak pro veřejnou potřebu,**
- **v § 2 odst. 9... „obnovou je výměna části vodovodu, úpravny vody, kanalizace nebo čistírny odpadních vod, která je inventárně sledovanou částí majetku vlastníka nebo samostatnou položkou uvedenou ve vybraných údajích majetkové evidence, za účelem prodloužení životnosti stavby a s ní související technologie. (pro ilustraci definice používaná SFŽP (OPŽP s odkazem na definici SOVAK) tj. „Obnovou se rozumí realizace takových opatření, které odstraňují částečné nebo úplné morální a fyzické opotřebení, čímž se zajistí zachování původních užitných hodnot hmotného a nehmotného majetku. Údaje o obnově budou v PFO jakož i při jejich vyhodnocení uváděny za agregované skupiny dle majetkové evidence MZe ČR. Obnova je realizována ve formě investic, oprav nebo technického zhodnocení a pro účely daňové a účetní jsou vždy ve vazbě na konkrétní inventární předmět vedený v majetku vlastníka Vak. Samozřejmě nelze zužovat obnovu jen na prostou výměnu stávajících částí Vak, tzn. zužovat ji jen na opravy v některých případech, budou použity takové technologie, které odpovídají aktuálnímu stavu techniky (pak půjde již o „technické zhodnocení“).**
- **v § 8 odst. 1 je stanoveno: vlastník Vak je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování, vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu a dokládat jejich použití pro tyto účely**
- **v § 8 odst. 11... se stanoví: „vlastník Vak je povinen zpracovat a realizovat PFO Vak a to na dobu nejméně 10 kalendářních let, obsah PFO Vak včetně pravidel pro jeho zpracování stanoví prováděcí předpis**
- **§ 33, odst. 2 písm. g) stanoví: právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník Vak dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 8 odst. 11 -**
 - 1) nevypracuje nebo nerealizuje PFO Vak,**

- 2) zpracuje PFO Vak odchylně od prováděcího právního předpisu vydaného k provedení ustanovení § 8 odst. 11 nebo
- 3) nevytváří prostředky na obnovu, nebo nedoloží doklady o použití prostředků na obnovu podle § 8 odst. 1.

- § 33, odst. 9. písm. c) stanoví: “za správní delikt podle § 33 odst. 2 písm. g) se

uloží pokuta do 100 000 Kč.

Prováděcí vyhláškou k zákonu o Vak (tato vyhláška pod č. 428/2001 Sb. v platném znění) v § 13 stanoví obsahem PFO Vak je:

- a) vymezení infrastrukturního majetku v členění podle vybraných údajů majetkové evidence v reprodukční pořizovací ceně vypočtené podle příloh č. 1 až 4 k této vyhlášce,
- b) vyhodnocení stavu majetku vyjádřené v procentech opotřebení,
- c) uvedení teoretické doby akumulace finančních prostředků,
- d) roční potřeba finančních prostředků a její krytí,
- e) doklady o čerpání vytvořených finančních prostředků včetně faktur nebo jejich kopií

(poznámka: v případě města Rudná doklady resp. evidence o tvorbě prostředků na obnovu především nájemné od TS Rudná, čerpání doklady (faktury) o opravách nebo technickém zhodnocení charakteru obnovy na majetku ve vlastnictví města Rudná, obdobná evidence o obnově jakož archivace daňových dokladů případně „vnitrofaktor“ bude zabezpečena na TS Rudná)

Zpracování PFO se provádí podle přílohy č. 18 této vyhlášky.

Aktualizace PFO se provádí v kalendářním roce následujícím po kalendářním roce, kdy došlo ke změně hodnoty majetku vlastníka podle vybraných údajů majetkové evidence o více než 10 % hodnoty majetku uvedené v PFO, nejdéle však do 10 let od jeho zpracování, popřípadě od jeho poslední aktualizace. Každá provedená aktualizace je součástí původního PFO Vak.

Cíle všech ustanovení „legislativy“ vztahených k obnově jsou: odpovědně přistupovat k obnově vodárenské infrastruktury a motivovat vlastníka Vak k tomu, aby měl potřebu udržovat tento majetek trvale v provozuschopném

stavu tak, aby plnil svůj základní účel, a **to uspokojování veřejné potřeby v oblasti zásobování** pitnou vodou a odvádění odpadních vod a současně mohl být tento majetek provozován s **odpovídající hospodárnou efektivností**.

Problematika finanční rezervy

V součinnosti se zástupci MŽP, MF, SFŽP a Svazu měst a obcí ČR došlo k dohodě o tom, že není třeba zřizovat fond obnovy v účetnictví měst a obcí, neboť by to znamenalo vést k němu souvztažně peněžní účet (vazba na tezi: s péčí řádného hospodáře), ustanovení § 8 odst. 1 nespecifikuje povinnost vést samostatný peněžní účet ve vazbě na finanční rezervu (není k výše uvedenému § vydán žádný prováděcí předpis ani výkladové stanovisko k zákonu o Vak). **V té souvislosti je třeba konstatovat, že je však nutno vést průkaznou evidenci** např. ve formě podrozvahové evidence nebo operativní evidence „Excel tabulky“ (tak to např. uvádí ve svých stanoviscích k dotovaným projektům MŽP nebo MF). Z tohoto důvodu je však nutno alespoň 1x ročně informovat radu nebo zastupitelstvo města o potencionálních závazcích města k obnově majetku Vak, jež je v jeho vlastnictví.

Obdobně by mělo být postupováno i u TS Rudná (ve výroční zprávě TS Rudná v kapitole „potencionální závazky společnosti“ by měla být informace o tvorbě, čerpání a závazcích v oblasti obnovy Vak.

Tyto PFO jsou zpracovány v souladu s vyhláškou č. 428/2001 Sb. v platném znění dle přílohy č. 18 této vyhlášky.

V daném případě majetky jsou oceněny dle metodického pokynu MZe ČR č. j. 401/2010 15 000 z 20. 1. 2010 (orientační ukazatele výpočtu pořizovacích aktualizovaných hodnot ceny objektů). Pro účely PFO se toto ocenění resp. výsledné hodnoty snižují o základní sazbu DPH platnou v roce 2009 tj. o 19 %, neboť cenová úroveň výše uvedeného met. pokynu je včetně DPH.

Po formální stránce **je PFO TS Rudná zpracován nesprávně**, neboť hodnoty v něm obsažené se týkají i některých kanalizací města Rudná a ČOV Rudná, jež jsou ve vlastnictví města Rudná.

Navíc jakoby oba PFO jsou v **jednom dokumentu** a tvorba prostředků je i v **jedné společné tabulce**. V dokumentu (zvláště u pronajatého majetku) není uvedeno to, kdo **zodpovídá** za obnovu.

Jak bylo již zdůrazněno, je třeba aktualizovat především hodnotové podklady viz VÚME. Následně je třeba zpětně (z účetnictví) vyhledat, jaké „akce“ měly

charakter obnovy, a to jak na straně města Rudná, tak i TS Rudná (alespoň od roku 2009 zákonná povinnost). Dále je třeba provést „rizikovou analýzu“ pro zjištění hodnoty „opotřebení předmětného majetku“ (nemusí se přitom jednat o lineární způsob opotřebení, např. u ČOV doporučená životnost 40 let, tzn. každý rok se zvýší opotřebení o 2,5 %).

Dále je třeba zpětně zjistit (alespoň od roku 2009) tvorbu prostředků na obnovu (z odpisů, nájemného, z plánovaných oprav charakteru obnovy, ze zisku, z rozpočtu města, atd.).

Pro ilustraci ještě uvádím tvorbu a čerpání (věcná realizace) prostředků na obnovu za rok 2017. „Voda“ 1,4 mil. Kč (v ř. 4. 4. kalkulace obnova) + odpisy 2,885 mil. Kč (skutečnost 6,190 mil. Kč výměna vodovodu V Brance Lidická).

Dále kanalizace 0,8 mil. Kč (ř. 4. 4.) + odpisy 2,053 mil. Kč (skut. 1,594 mil. Kč oprava ČS „dálniční odpočívadlo č. 5).

Město pak zafinancovalo z nájemného (zdroje z předchozích let + za rok 2017 ve výši 2,4 mil. Kč) „rekonstrukci objektů na ČOV Rudná“ v hodnotě 4,124 mil. Kč. Zde je třeba prověřit, zda se skutečně jednalo o „rekonstrukci“ ve smyslu zákona o dani z příjmu nebo o opravy charakteru obnovy.

V této souvislosti je třeba také uvést, že vlastník Vak je povinen vést průkaznou evidenci o tvorbě a čerpání prostředků na obnovu (zdroje odpisy, nájemné, opravy charakteru obnovy hrazené přes „kalkulaci,“ zisk, atd.).

4. 13. Smluvní vztahy

4. 13. 1. Smlouva s městem Rudná

Město Rudná je příjemcem dotačních prostředků z OPŽP resp. SFŽP na intenzifikaci ČOV a dostavbu kanalizační sítě. Tyto majetky mají blokační podmínku spočívající v tom, že příjemce dotace nesmí tyto majetky zcizit resp. převést na jiný subjekt (byť by to byla 100% dceřiná společnost) a to po dobu 10 let od vydání kolaudačního souhlasu (lhůta 10 let běží od následujícího kalendářního roku po vydání kolaudačního souhlasu). Vklad tohoto majetku do TS Rudná je tak možný až po 1. 1. 2022.

Nájemní smlouva – připomínky - výpočet nájemného. Nájemné je regulováno cenovými předpisy (údaje o zůstatkové hodnotě tohoto majetku po odečtení přijatých dotací mají také vazbu na výpočet přiměřeného zisku z tohoto inframajetku).

Další podmínky SFŽP ceny pro V+S vycházejí ze zpracované „finančně ekonomické analýzy“, jež byla nedílnou součástí žádosti o dotaci. Hodnoty v této finanční analýze jsou ve stálých cenách resp. v cenové úrovni roku 2008. Pro potřeby „monitorovacích zpráv“ zasílaných na SFŽP se příslušné hodnoty musí upravit o inflaci na tzv. běžné ceny. Podle Mgr. Jakuba Němce (ředitel odboru provozování Vak na SFŽP a shodou okolností i původně manažer předmětného projektu tj., dotace na intenzifikaci ČOV a dostavbu kanalizací v městě Rudná) jsou veškeré podmínky uvedené v „rozhodnutí o přidělení dotace“ dodržovány (ceny pro V+S, trvalá udržitelnost tohoto projektu resp. trvalá udržitelnost veškerého majetku Vak v celé tarifní oblasti, zdroje na obnovu majetku Vak). Výše nájemného je v souladu s příslušným cenovým výměrem pro daný rok. Jeho tvorba je nepřímo regulována a ve vazbě na věcné usměrňování cen pro vodné a stočné je jeho výše „zastropována“. Nájemné je hrazeno měsíčně na základě daňových dokladů (faktur) **pro zjednodušení možno nahradit platebním kalendářem.**

V § 8 odst. 2 „ZVaK“ je uvedena možnost pro vlastníka sjednat uzavřít smlouvu o provozování Vak s provozovatelem. Na předmětný majetek byla poskytnuta „dotace“ z OPŽP v rámci „prvních výzev“, kdy následné smluvní podmínky nebyly tak precizně specifikovány, jako je tomu dnes (tzv. vzorové smluvní ujednání).

V předmětné smlouvě je např. uvedeno, že pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozovatelskou činností sjednává provozovatel, ale není tam zmínka o tzv. pojištění na živelné pohromy. Toto pojištění by měl sjednávat a hradit pronajímatel, propachtovatel (vlastník).

V podmínkách OPŽP pronajímatel hradí veškeré náklady na obnovu, rozvojové investice a technické zhodnocení. Nájemce (pachtýř) hradí náklady na běžnou údržbu a náklady na odstraňování havárií a poruch.

4. 13. 2. Dohoda mezi vlastníky

Dohody mezi vlastníky souvisejících majetků VaK v předmětné záležitosti musí být uzavřeny ve vazbě na § 8 odst. 3 zákona o Vak. Tyto dohody musí mít náležitosti vycházející z § 8 odst. 15 písmeno a), platného zákona Vak (dohody musí mít tyto náležitosti, neboť jsou uzavírány po účinnosti novely ZVaK tj. po 1. 1. 2014).

Stěžejní dohoda je s PVS a PVK. Rozdělení předmětné dohody na dvě části je po novele „ZVaK“ nesprávné!!! Dohoda musí obsahovat všechny náležitosti vyplývající z výše uvedeného §. Samozřejmě mezi provozovateli těchto vlastníků

může být detailnější specifikace tzv. obchodně technických podmínek (zde mohou být uvedeny např. kontaktní osoby, telefony, atd.). V této smlouvě by však neměl být odkaz na § 8 odst. 3; toto ustanovení se totiž týká jen dohod mezi vlastníky. Navíc „dohoda mezi vlastníky“ je nadřazena „smlouvě mezi provozovateli“.

„ZVaK“ řeší především vztahy provozovatel, vlastník a odběratel. Z tohoto důvodu se doporučuje, aby se v „dohodě“ neuváděly odkazy na příslušné § tohoto zákona, ale pouze se využilo znění (text) těchto ustanovení. Některá ustanovení (objevuje se ve všech dohodách, která má TS Rudná uzavřeny) nelze aplikovat. Jedná se např. o ustanovení o přerušení dodávek vody v případě prodloužení se zaplacením faktur (to lze uplatnit pouze u vztahu odběratel a provozovatel). Neplacení (u dohod) lze řešit jedině soudní cestou.

Stejně tak v záhlaví dohody mezi vlastníky nemá být u přebírajícího subjektu uveden pojem „odběratel“ (není odběratelem ve smyslu § 2 odst. 6), ale pojem „kupující“. V dohodě je dále odkaz na „bezúplatnost dodávek“, neboť toto údajně řeší smlouva mezi provozovateli. Tento postup je však nesprávný, neboť způsob stanovení resp. sjednávání ceny je povinná náležitost dohody mezi vlastníky. Samozřejmě, že v dohodě nebude uvedena konkrétní částka - konkrétní cena, když dohoda je obvykle na delší období, případně je na dobu neurčitou. To už je pak věcí sjednávání ceny na daný rok. Dále v článku 6 této smlouvy je odkaz na způsob stanovení ceny vody předané pitné cena se nestanovuje, ale sjednává (odkaz na zákon o cenách).

Prodávající má povinnost v dostatečném předstihu předložit návrh kalkulace kupujícímu a následně předat i vyúčtování „porovnání cen“ (tzv. provozovatelské). TS Rudná by si měla také prověřit, zda do předávacího objektu nemůže vniknout cizí osoba (ochrana vodoměru jeho poškození je pod sankcí).

4. 13. 3. Smlouvy s odběrateli

Smlouvy s odběrateli uzavírané po 1. 1. 2014 musí být v souladu s novelizovaným zákonem o Vak. Konkrétně se jedná o § 8 odst. 16 a 17, který vymezuje povinné náležitosti pro smlouvy s odběrateli. Smlouvy s odběrateli uzavřené před 1. 1. 2014 musí být novelizovány nejpozději do 31. 12. 2023. Jako auditor jsem vzor smlouvy s odběrateli obdržel. U smlouvy je odkaz na „obchodní podmínky“ a na reklamační řád.

U splátkových kalendářů pak úrok z prodlení vychází z původní lhůty splatnosti.

U splátkových kalendářů možno sjednat smluvní pokutu pro případy, kdyby odběratel ve stanoveném termínu neuhradil dohodnutou splátku.

Do smluv (ne do obchodních podmínek, byť jsou součástí smlouvy) je vhodné zakotvit ustanovení o umožnění provozovateli přístup k vodoměru, vnitřnímu vodovodu nebo vnitřní kanalizaci (viz § 9 odst. 3 písm. c „ZVaK“ - důležité pro ty případy, kdy odběratel má další zdroj pitné vody studny; potencionální nebezpečí propojení s vodovodem pro veřejnou potřebu).

Také je vhodné do smluv zapracovat ustanovení sankci za porušení „opatření obecné povahy“ (krizové situace v dodávkách vody v „ZVaK“ totiž není k tomuto ustanovení sankce proto náhradní řešení ve smlouvách s odběrateli).

V textu této smlouvy je **ujednání o cenách**. Je zde uvedeno, že **cenu stanoví provozovatel** což, však **není v souladu** s cenovými předpisy.

Ceny se totiž dle platné legislativy „**sjednávají**“. Uvádím několik odkazů na platnou legislativu:

- Podle § 1 odst. 2 zákona o cenách je cena peněžní částka **sjednaná** při nákupu a prodeji zboží.
- Veškeré ceny uplatněné na trhu (i regulované) **se sjednávají** (§ 2 odst. 1 a 2 zákona o cenách).

V případě dodávky vody cenové předpisy nestanoví žádné konkrétní lhůty pro zveřejnění cen na další období. Případné lhůty by měly být předmětem konkrétní smlouvy mezi prodávajícím (vlastníkem, popř. provozovatelem) a kupujícím (odběratelem).

Podle cenových předpisů musí být cena kupujícímu zřejmá před uskutečněním nákupu (§ 13 zákona o cenách), resp. před uzavřením dohody (smlouvy).

S odkazem na vydanou judikaturu k této problematice by však případné námitky na neplatnost cen asi neměly naději na pozitivní výsledek. Služba byla totiž poskytována, a tak by se přistoupilo na stanovení obvyklé ceny. Pokud by takto opožděně zveřejněné ceny byly kalkulovány v souladu s cenovými předpisy, tak by je soud uznal jako obvyklé.

„Sjednávání cen“ pro vodné a stočné v určitém časovém předstihu (zpravidla definovanou ve smlouvě s odběrateli) před jejich účinností však svědčí o serióznosti prodávajícího.

Cena se sjednává pro zboží (výrobky, výkony, práce a služby) vymezené názvem, jednotkou množství a kvalitativními a dodacími podmínkami sjednanými dohodou.

I cena podléhající regulaci cen se sjednává.

Dohoda o ceně nastává:

- dohoda o výši ceny
- **dohoda o způsobu, jakým bude cena vytvořena za podmínky, že tento způsob cenu dostatečně určuje (vhodné pro obor Vak),**
- dohoda vznikne také tím, že kupující zaplatí cenu ve výši požadované prodávajícím

Problematika sjednávání cen pro vodné a stočné byla konzultována s pracovníky odboru cenové politiky při MF ČR a byl dohodnut následující text, jež bylo doporučeno zapracovat do smluv s odběrateli (viz následující odstavec):

Cena pro vodné a stočné:

Dodávky pitné vody a odvádění odpadních vod se fakturují za sjednanou cenu. Za sjednanou cenu se považuje cena pro vodné a stočné dle platného (nabídkového) ceníku dodavatele, který je k dispozici na kontaktních místech a provozních střediscích dodavatele, jakož i na místně příslušném Obecním úřadě.

Cena pro vodné a stočné se propočítává s odkazem na zákon o cenách č. 526/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů, dle prováděcí vyhlášky o cenách č. 450/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů, dále dle „cenového výměru MF ČR“ věcně usměrňované ceny platného pro příslušné kalkulační období jakož i s odkazem na přílohy č. 19 a 19a vyhl. č. 428/2001 Sb. v platném znění kterým se stanovuje závazná struktura kalkulace cen pro vodné a stočné a pravidla pro obsahovou náplň jednotlivých kalkulačních položek.

Změnu ceny zveřejňuje dodavatel před termínem její platnosti ve veřejných sdělovacích prostředcích, na svých internetových stránkách a vyvěšením nabídkového ceníku v příslušné obci na místě veřejně přístupném.

S odkazem na příslušné ustanovení zákona č. 274/2001Sb. v platném znění a s odkazem na ustanovení platného „cenového výměru MF ČR“ poskytne dodavatel odběrateli na jeho žádost kalkulaci cen pro vodné a stočné (obdobně platí i pro vodu předanou resp. převzatou; toto má řešit přímo dohoda mezi vlastníky navazujícími Vak).

Vodné a stočné se hradí v jednosložkové formě, pokud obec resp. vlastník vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu nestanoví obecně závaznou vyhláškou (případně rozhodnutím nejvyššího orgánu „vlastníka“, např. u a.s. valné hromady), vydanou v samostatné působnosti, úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky. Vodné

resp. stočné v jednosložkové formě je součinem ceny za 1 m³ a množství dodané vody nebo odvedených odpadních a srážkových vod. Dvousložková forma obsahuje navíc pevnou složku propočtenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky, nebo ročním množství dodané pitné vody resp. vody odpadní.

5. Ceny, kalkulace, zisk, účetnictví

5. 1. Ceny obecná část

Ceny pro vodné a stočné podléhají cenové regulaci. Jedná se o **služby** a při kalkulaci těchto cen musí být respektovány základní právní předpisy pro oblast cen tj. zejména:

- Zákon č. 265/1991 Sb. o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 526/1990 Sb. o cenách, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č 450/2009 Sb. kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb. o cenách ve znění pozdějších předpisů,
- **Cenová rozhodnutí cenových orgánů (cenová rozhodnutí MF výměr MF č. 01/2017 č. 01/2018, č. 01/2019 kterými se vydává seznam zboží s regulovanými cenami).**

Věcné usměrňování cen podle § 6 Zákona č. 526/1990 Sb. spočívá ve stanovení závazných pravidel pro kalkulaci a sjednávání závazných cen. Do věcně usměrňované ceny lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady **doložitelné z účetnictví**, přiměřený zisk a daň podle příslušných právních předpisů. Ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk vymezuje zákon č. 526/1990 Sb. § 2 odst. 7.

Princip cenové regulace věcným usměrňováním spočívá v tom, že regulace nastavuje limity jako nepřekročitelné, jak pro náklady, tak pro zisk. Vše, co by přesahovalo **dlouhodobou a obvyklou úroveň nákladů, je nepřípustné a podléhá sankci.**

Každý vynaložený náklad musí být přiměřeným, resp. musí být vynaložen s péčí řádného hospodáře. Také je nutno uvést, že ne každý daňově uznatelný náklad může být považován za ekonomicky oprávněný náklad vstupující do cen pro vodné a stočné.

Za ekonomicky oprávněné náklady se pro účely regulace cen věcným usměrňováním považují náklady na pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů **se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech** s přihlédnutím ke zvláštnostem daného zboží či služby. Musí se jednat o náklady, které skutečně přináleží k danému období, na nějž je cenová kalkulace zpracována a vztahující se k danému zboží či službě. Zásadním primárním kritériem je vznik, reálná existence a vynaložení nákladů v souvislosti s reprodukcí zboží či služby podléhajícímu cenové regulaci. V cenovém výměru jsou dále vymezené náklady, které **zejména** nelze uznat za ekonomicky oprávněné z věcného hlediska.

Za přiměřený zisk se považuje zisk před zdaněním spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období. **Přiměřeným ziskem je zejména zisk spojený s výrobou a prodejem zboží podléhajícího věcnému usměrňování cen určený na pořízení hmotného a nehmotného majetku a pozemků** na zvýšení základního kapitálu a na tvorbu fondů, jejichž tvorba a naplňování jsou uloženy jinými právními předpisy. **Není stanoveno žádné procento zisku např. z nákladů!!!**

Každá „voda“ je samostatným druhem zboží či služby, což znamená, že má samostatnou kalkulaci. Do kalkulace ceny pro určité kalkulační období (zpravidla kalendářní rok) lze zahrnout ekonomicky oprávněné náklady odpovídající pravidlům věcného usměrňování cen, které se vztahují k danému kalkulačnímu období, tzn., jsou vynaloženy v tomto období a přiměřený zisk odpovídající pravidlům věcného usměrňování cen, který se rovněž vztahuje k danému kalkulačnímu období.

Od 1. 9. 2018 (pro kalendářní rok 2019 a další) se „kalkulace“ zpracovávají dle vyhlášky č. 428/2001 Sb. v platném znění **přílohy č. 19 a 19a**.

Kalkulace se sestavuje na jednotkové množství prodávaného zboží či služby a vychází z nákladů a objemu zisku na množství prodeje zboží pro dané kalkulační období.

Pro účely regulace cen také platí, že v případě výraznějšího kolísání cen vstupu oprávněně zahrnovaných do nákladů lze při propočtu ekonomicky oprávněných nákladů tyto ceny časově průměrovat, avšak s tím, že průměrná cena nesmí být za daný časový interval záměrně zvýšena. **Odpisy lze zahrnout do ceny maximálně ve výši skutečně uplatněných dle příslušných předpisů (zpravidla dle odpisového plánu společnosti; přitom v oboru „vodovodů a kanalizací“ regulovaný obor, musí být do tohoto odpisového plánu zapracovány životnosti majetku a tím tedy odpisové sazby, které jsou v tomto oboru obvyklé, resp. odpovídají stavu opotřebení u majetku „vkládaného do akciové společnosti“).** Do ceny nelze zahrnovat náklady na činnosti a tvorbu prostředků na rozvojové potřeby, které jsou předmětem dotací poskytovaných ze státního rozpočtu a ze státních fondů, popř. hrazeny z jiných fondů nebo z rozpočtů krajů a obcí a rovněž náklady a zisk za činnosti poskytované prodávajícím za úplatu (**jiné tržby ve vazbě na VHI např. likvidace dovážených odpadních vod např. z bezodtokových jímek**).

Cenový výměr definuje pravidla regulace cen tak, že pro určení přiměřeného zisku zajišťujícího přiměřenou návratnost použitého kapitálu podle § 2 odst. 7 písmena b) zákona č. 526/1990 Sb. o cenách ve znění pozdějších předpisů platí, že tuto část přiměřeného zisku zahrnuje do kalkulace věcně usměrňované ceny prodávající disponující hmotným kapitálem i know-how pro výrobu a prodej zboží s regulovanou cenou a to bez ohledu na formu vlastnictví, organizační členění či model provozování vodohospodářského majetku. Pokud provozovatel zahrne do výpočtu přiměřeného zisku zajišťujícího přiměřenou návratnost použitého kapitálu, majetek vlastníka infrastrukturního vodohospodářského majetku, je povinen prokázat, že tento **zisk již není vytvářen vlastníkem např. v nájemném**.

Kalkulace ceny prokazující dodržení pravidel regulace podle § 11 odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb. o cenách ve znění pozdějších předpisů se zpracovává v členění nákladových položek odpovídajících v příloze č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb. kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) ve znění pozdějších předpisů.

Ekonomicky oprávněným nákladem je nájemné za pronájem infrastrukturního vodohospodářského majetku (movitého a nemovitého majetku), který je používán výlučně na výrobu a dodání (rozvod) pitné vody nebo na odvádění

a čištění, popřípadě zneškodňování, odpadních vod. Nájemné zahrnuje zejména prostředky na obnovu vodovodů a kanalizací, odpisy majetku Vak (přitom se použije z odpisů nebo obnovy jen ta vyšší částka pravidlo cenotvorby pro Vak zákaz duplicity) a náklady na správu majetku, včetně případného přiměřeného zisku vlastníka vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Prokázání přiměřeného zisku v nájemném je předmětem dohody vlastníka a nájemce (zda nájemné je v souladu s cenovými předpisy zodpovědnost má nájemce).

V minulosti tj. do konce roku 2008 se nájemné nepřímo odvozovalo od výše hodnoty účetních odpisů (zdůrazňuji účetních a ne daňových odpisů).

Do ceny nelze zahrnout odpisy infrastrukturního majetku **nevyužívaného pro výrobu a dodání (rozvod) pitné vody** nebo na odvádění a čištění, popřípadě zneškodňování odpadních vod (např. předimenzované ČOV a z tohoto důvodu nevyužité některé „aktivační linky“).

Ceny pro vodu pitnou předanou a převzatou odpadní

Výpočet výše uvedených cen vychází z příslušného cenového výměru (pro rok 2019 je to výměr č. 01/2019) a dále podle přílohy č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb. v platném znění, kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Do těchto výše uvedených cen se mohou **promítat pouze bezprostředně** související náklady na výrobu pitné vody a její transport z úpravny vody do předávacího místa (míst) pro odebírající subjekt. Stejně tak to platí i pro odpadní vodu převzatou. Formálně se tyto kalkulace zpracovávají na formuláři B. V případě pitné vody se tento formulář B skládá z údajů formuláře C — náklady na zdroj pitné vody a formulář D — transport — doprava pitné vody. U odpadní vody se formulář B člení na formulář E — doprava odpadní vody a formulář F čištění odpadních vod. Ve vysvětlivkách k příloze č. 19 se uvádí, že tyto formuláře se liší pouze názvem, ale ne co do struktury jednotlivých kalkulačních položek. Toto však není zcela pravda, neboť každý takovýto formulář má jiného dělitele, tj. jiný objemový ukazatel (voda vyrobená, voda čištěná, pro transport vody voda proteklá příslušným vodovodním řadem, atd.). (voda vyrobená, voda čištěná, množství dopravené pitné vody k předání, atd.).

Obtížnější situace nastává u „transportu“ jak pitné, tak i odpadní vody. V případě, že by byl podrobně popsán transport těchto vod (schéma), pak by ve vazbě na toto schéma se musely založit zakázky v účetnictví a na tyto příslušné řady, kterými je zabezpečován transport vody by byly směřovány náklady

(samozřejmě může dojít i k nepřesnosti ve vazbě na lidský faktor — chyby v alokovaní naběhlých nákladů na nesprávné zakázky). V nákladové oblasti se někdy doporučuje postup (výjimečné případy po předchozím projednání na MF ČR), kdy se vyloučí z nákladů na rozvodnou síť (pitná voda) resp. z nákladů na kanalizační síť ty náklady, které nevznikají na příslušných „řadech“, kterými jsou dodávky pitné vody resp. vody odkanalizované realizovány (kalkulace jakoby „shora“). Tento postup je důležitý tam, kde „předávaná pitná voda“ využívá rozvodnou vodovodní síť v intravilánu provozovatele (asi dodávky do obce Nučice).

5. 2. Kalkulace a účetnictví

5. 2. 1. Účetnictví

Jak již bylo uvedeno, každý náklad musí být doložen z účetnictví. Jen takový náklad může být mj. uznán za ekonomicky oprávněný náklad vstupující do cen pro vodné a stočné.

Z tohoto důvodu jsem si pro tuto kontrolu požádal o předložení všech potřebných účetních dokladů za jednotlivá střediska a činnosti související s předmětem kontroly.

Připomínky k vnitropodnikové směrnici pro účetnictví:

V bodě 2. 3. „směrnice“ zahájení účetních odpisů má být až následující měsíc po zařazení majetku do účetní evidence.

Zvážit, zda je nutno zakládat tolik „zakázek“ (některé zakázky mohou být duplicitní, resp. je vyjadřuje konkrétní analytický účet).

Opravné položky k pohledávkám a odpisy nedobytných pohledávek jsou ekonomicky neoprávněnými náklady nelze zahrnovat do kalkulací (uvádět k těmto účtům pro účely regulované cenotvorby příznak „nekalkulovatelný“. Samozřejmě toto platí i pro jiné nekalkulovatelné náklady např. placené pokuty (týká se to i účtů zachycených na režijním středisku). **Tyto náklady byly sice z kalkulací vyloučeny resp. z „režijního střediska“.** Nicméně pro větší průkaznost je v účetnictví třeba u těchto účtů tento „příznak“ uvést.

Rozpouštění režijních nákladů zvážit zda by bylo vhodnější přejít na jiný objektivnější „klíč“ pro rozpouštění režijních nákladů (zatím „klíčem“ jsou

dosažené tržby), doporučení přechod na rozvrhovou základnu přímé náklady (u pitné vody s vyloučením nakupované vody).

Náklady na bankovní úvěr (záruka) možno zahrnout do kalkulace ř. 6 finanční náklady.

Účet 554/210 rezerva (nedaňová) na obnovu majetku Vak není zcela v souladu se směrnicemi pro podnikatelské subjekty (hledat jiné řešení; kalkulační položka č. 4. 4. tvorba prostředků na obnovu majetku Vak je v nesouladu se směrnicemi pro účetnictví, cenovými a daňovými předpisy tato problematika není ze strany MF a MZe stále dořešena diskuse již od roku 2013).

Využívat dohadné položky pasivní (např. u těch případů, kdy služba byla poskytnuta, ale nebyla ještě vystavena faktura např. za el. energii). Stejně tak to platí pro dohadné položky aktivní (fakturace V+S). Ve skutečných hmotných jednotkách se má vykázat veškerá voda dodaná, nejen tedy voda vyfakturovaná. V případě TS Rudná jsou uplatňovány „čtvrtletní odečty“, takže odchylky mezi dodanou a fakturovanou vodou budou minimální. Přesto systém dohadných položek by měl být zaveden.

Nákup vody (PVK, Vak Beroun) účtovat na účet 502 neskladovatelné dodávky (zatím na účtu 518/20 služby).

5. 2. 2. Majetek a odpisový plán

S odkazem na platný cenový výměr (viz příloha č. 3, částka II. bod 1) mohou být do kalkulace cen pro vodné a stočné zahrnuty jen účetní odpisy dle odpisového plánu „prodávajícího“. Tento odpisový plán musí být v souladu s legislativou pro účetnictví. Především však v souladu s vyhláškou o účetnictví, která v příslušných ustanovení „hovoří“ o tom, že účetní odpisy mají věrně zobrazovat majetek a tedy „životnosti“, resp. odpisové sazby mají korespondovat s fyzickým a morálním opotřebením majetku. Takže (v regulovaném oboru Vak) nelze až na výjimky uplatňovat daňové odpisy. Účetní odpisy se mohou rovnat daňovým odpisům jen u daňových odpisových skupin 1 a 2, pokud si to „prodávající“ patřičně odůvodní.

Věcná břemena (služebnosti) resp. výdaje na ně se při realizaci nových investic (zvláště „liniových staveb“) stávají součástí pořizovací hodnoty HIM.

U dodatečně sjednávaných věcných břemen se pak tyto výdaje samostatně zařazují jako HIM a odpisují se sazbou jako majetek, ke kterému se tento majetek vztahuje. Nejedná se tedy o nehmotný majetek (věcná břemena se zapisují do

„katastru nemovitostí“). SW uplatňované pro GIS jsou považovány za nehmotný majetek s dobou odpisování 6 let.

Pro jednoznačně lepší identifikaci je třeba upravit názvy jednotlivých majetkových položek (např. dešťová kanalizace by neměla spadat do regulace cen - nespadá totiž pod ZvaK; ve skutečnosti se však jednalo o jednotnou kanalizaci, kde odpisy samozřejmě patří do kalkulace). Zvážit odpisové sazby u čerpadel na pitnou vodu a dopravní a mechanizačních prostředků (např. u čerpadel na pitnou vodu obvyklá životnost 15 let). Související výdaje s předmětnými HIM by měly být součástí věci hlavní (viz montážní práce zabezpečovacího zařízení).

Problém nastává u odpisování majetku vkládaného do společnosti TS Rudná (neví se rok pořízení, takže provozovatel si musí odůvodnit další životnost např. i na základě rizikové analýzy opotřebení takového majetku jak pro účetní odpisy tak i pro PFO (v předmětné lokalitě je řada vodovodů z 80. let, kdy se tyto vodovody realizovaly z nekvalitní „polské litiny“ - nestejná síla stěny).

U nových investic by se měly životnosti odvíjet od doporučení dané výrobcí příslušných zařízení, resp. doporučení uvedené ve vyhlášce MZe ČR č. 428/2001 Sb. příloha č. 18 (samozřejmě za předpokladu, že tato zařízení jsou kvalitně provedena a nenacházejí se v extrémních provozních podmínkách; ostatně toto resp. životnosti **sazby pro odpisování si musí odůvodnit provozovatel prodávající**).

5. 2. 3. Kalkulace

Obecně pro všechny kalkulace (odběratelské i provozovatelské - předaná voda) jsou v pořádku. Po formální stránce by však měli být pro rok 2019 vyplněny ve formulářích platných pro tento rok. Mají být vyplněny všechny sloupce (oč. skut. slouží mj. pro výpočet přípustného zisku) a všechny řádky voda čištěná, ř. A - poměrná hodnota inframajetku, ř. B poměrná hodnota provozního majetku v záhlaví má být uveden typ formuláře, IČPE, index, atd.

Dle pravidel SFŽP (OPŽP) by měly být v celé tarifní oblasti „Rudná“ uplatňovány ceny vycházející (z FEA) cen. úrovně roku 2008 po zohlednění o inflaci (minimální úroveň).

Náklady na elektrickou energii velmi příznivé (ceny pro „silovou energii“ na rok 2019 od firmy INNOGY za cca 1177 Kč/ MWh).

Problematické je také vykazování údajů na ř. 4. 4. - toto není dořešeno metodicky ze strany MZe a MF.

Zajímavé jsou také odchylky mezi kalkulovanými a skutečnými odpisy (to je tak velký pohyb majetku v průběhu roku?).

Vysoké náklady jsou vykazovány na obnovu kalkulace na rok 2019 (odběratelské), přitom poměrná část obnovy je ještě u kalkulací na předanou vodu: u vody je to cca 4,45 mil. Kč (odpisy 2,85 mil. Kč obnova 1,4 mil. Kč, z oprav pak cca 0,200 mil Kč), u stočného je to cca 5,6 mil. Kč (2,14mil. Kč odpisy, z oprav 0,2 mil. Kč, nájem 2,4 mil. Kč, obnova 0,8 mil. Kč).

U položky 1. 4. by měly být vykazovány jen náklady na vodoměry pro nová odběrná místa, „obměňované vodoměry“, materiál na „připojení“ zatímco materiál na údržbu a opravy by měl být vykazován na ř. 4. 2:

- Přitom hodnota nefakturované vody je velmi příznivá 17,56 % a stejně tak ztráty vody 11,66 % . Přitom počet poruch na vod. síti za rok 2017: 4 poruchy.
- **U odpadní vody** vysoký objem „balastních a nezaplatněných srážkových vod. Podíl vody čištěné k vodě fakturované odpadní je cca 1,98 (580 tis. m3 voda čištěná a voda fakt. odpadní je 293 tis m3)!!!!!! Na kanal. síti 4 poruchy.

Poměrně vysoké náklady na mzdy vč. odvodů cca 2,77 mil. Kč.

Poplatky za vypouštění odpadních vod by měly být asi v hodnotě 60 tis. Kč, pokud tam není rezerva na látkové znečištění (COV není v dobrém stavu technologicky i ve vazbě na novou legislativu).

V ř. 5. 2. náklady na likvidaci kalů cca 500 Kč/t, obvyklá cena. Dále jsou v této položce náklady za laboratorní vzorky, opět standardní ceny.

U „dovážených odpadních vod“ (septiky, bezodtokové jímky) přejít na jiný systém vykazování; u této činnosti se jedná o smluvní cenu (tato činnost nepodléhá regulaci). Vynaložené náklady však musí být vyloučeny z jednotlivých druhových nákladů nebo minusově z položky ř. 7 ostatní výnosy.

V případě, že vlastník nemovitosti má i jiný zdroj vody, dopočítávají se odpadní vody na hodnoty dle „směrných čísel“ (pro fakturaci).

Srážkové vody (výklad viz příloha č. 2)

Ve městě Rudná a obci Drahelčice je převážně „jednotná kanalizace“.

Právní subjekty v obou těchto lokalitách (dle internetu je jich více jak 338; samozřejmě ne u všech se srážkové vody budou zpoplatňovat) **mají povinnost platit za odvádění srážkových vod ze svých nemovitostí**. Pokud tyto vody do jednotné kanalizace odvádí, tak se tyto vody srážkové vtokem do jednotné kanalizace stávají **vodami odpadními**. Osvobození od placení za srážkové vody se vztahuje především na nemovitosti určené **pro trvalé bydlení**.

Pokud by provozovatel tyto vody nezpoplatňoval, tak by SFÚ jako kontrolní instituce pro cenotvorbu v oboru Vak mohla provozovatele napadnout, že zkresluje kalkulace, resp. podhodnocuje hmotné jednotky.

Námítky by mohly být vzneseny i od jiných právnických subjektů (těch, kteří jsou již zpoplatněni) ve vztahu k jiným ještě nezpoplatněným subjektům. Nebo majitelé nových nemovitostí, kterým bylo uloženo zneškodňovat srážkové vody jiným způsobem (odvod do vodoteče, „zasakování“) mohou vznést námítky.

Zde chci ještě uvést, že zákonná výjimka pro domácnosti, je ještě ošetřena „judikaturou“ NSS placení srážkových vod jen právními subjekty, není diskriminační.

Také chci ještě uvést, že ve smlouvách s odběrateli mají být uvedeny údaje o srážkových vodách i u domácností, ačkoliv tyto subjekty jsou od placení zatím osvobozeny.

TS Rudná ve VÚPE nevykazuje žádné zpoplatněné srážkové vody. Stejně tak nejsou vykazovány v kalkulacích nebo v „porovnání cen“. Zajímavé je to, že právní osoby odebírají 70 tis. m³ pitné vody (netýká se toto předané vody), ale odváděná odpadní voda za tyto subjekty je jen 7 000 m³???

Provoz dešťových kanalizací v „komerční zóně“ se předmětné problematiky netýká, neboť tyto kanalizace nepodléhají ZVaK a tím ani cenové regulaci (zde se uplatňují smluvní ceny).

5. 2. 4. Zisk

Přiměřený zisk definován v zákoně o cenách a příslušném cenovém výměru.

Pro konkrétní případy je zisk modifikován výpočet tzv. přípustného zisku (PZNK). V našem případě u všech kalkulací (odběratelské tak i u předané vody) byly doložené výpočty zisku v pořádku. TS Rudná by si mohla započítat ještě pozemky a zůstatkovou hodnotu (poměrnou část) provozního majetku (Pc, auta, atd.). TS však v kalkulacích vykazuje výrazně nižší zisk, než je zisk „přípustný“.

Je to mj. také z toho důvodu, že se v cenotvorbě uplatňuje druhá podmínka a tou je meziroční nárůst zisku (plánovaný zisk v absolutní hodnotě vztažený na plánované m³ (porovnává se tento ukazatel např. rok 2019/2018). Meziroční nárůsty zisku byly ve všech kalkulacích dodrženy (limit 1. 07).

Jinak u „vody“ je zisk v hodnotě 1,1 % z ÚVN, u „stoky“ je to 1%.

6. Opatření

6. 1. Město Rudná

- a) prověřit možnost změny v rozhodnutí o přidělení dotace na „ČOV a kanalizaci“ úprava podmínek... čisté příjmy tj. nájemné lze použít pouze na správu a provoz VaK (místo samostatného fondu obnovy a k tomu i peněžního účtu vést o obnově jen podrozvahovou evidenci),
- b) jakmile skončí „blokační lhůta s nakládáním majetku (ČOV a kanalizace) vložit tento majetek do TS,
- c) zpracovat a schválit PFO za majetek Vak ve vlastnictví města včetně zajištění průkazné evidence o tvorbě a čerpání prostředků na obnovu,
- d) zpracovat a dát vodoprávnímu orgánu Kanalizační řád pro kanalizace ve vlastnictví města,
- e) 1x ročně projednávat v zastupitelstva města problematiku obnovy majetku Vak, především tvorbu a čerpání prostředků na obnovu potenciální závazky města ve vazbě na obnovu v budoucích letech.

6. 2. TS Rudná

- a) všechny dohody mezi vlastníky souvisejícího majetku Vak aktualizovat - všechny náležitosti dle ZVaK, vypustit přerušení dodávek vody v případě prodlení s placením faktur, v dohodách subjekt přebírající pitnou vodu označit jako kupujícího není totiž odběratelem ve smyslu § 2 ZVaK, požadovat od strany předávajícího subjektu kalkulaci vody předané vč. „porovnání“ dále výpočet přípustného zisku a meziroční nárůst zisku, zpracovat obchodně technické podmínky mezi provozovateli do těchto dohod,
- b) všechny kalkulace na rok 2019 zpracovat na formulářích platných pro rok 2019,
- c) dořešit dohodu mezi TS a obcí Chýně (mezi vlastníky), řešit přes MZe, Střed. kraj případně soudní cestou limity dodávek vody,
- d) aktualizovat povolení k provozování Vak (o kanalizace města a přívodní řad „Zličín“ resp. upravit i další IČME chybně uvedené v „povolení“),
- e) prověřit zda výše nájemného je v souladu s přísl. Cenovým výměrem (nájemné je regulováno a za jeho správnou výši zodpovídá nájemce),

- f) zajistit dodržování zásady „jednoho čísla“ tj. aby hodnoty v příslušných dokumentech (a to nejen u odesílaných na „státní orgány“) věcných položkách byly ve stejné výši (určit pracovníka, který tyto hodnoty bude „parafovat“),
- g) provést monitoring kanalizační sítě (zvláště tam, kde se budou provádět opravy vozovek),
- h) projít v účetnictví zpětně (tedy alespoň od roku 2009 – viz příloha č. 20 vyhl. č 428/2001) - všechny realizované akce charakteru obnovy, realizované opravy charakteru obnovy zpracovat do GIS,
- i) aktualizovat VÚME, z této aktualizace následně aktualizovat PFO (doložit stáří „sítí“, ve vazbě na rizikovou analýzu vyhodnotit „opotřebení majetku“),
- j) zajistit podklady k prověření pásmové ceny od PVK,
- k) řešit darovací smlouvu s PVK (zrychlovací čerpadlo; postup PVK je v rozporu s cenovými a daňovými předpisy, jakož i v rozporu se směrnicí EU 2000/60/ES článek 9,
- l) zavést průkaznou evidenci o tvorbě a čerpání prostředků na obnovu (podrozvahové účty),
- m) prověřit zabezpečení vodoměru v předávacím místě od PVK,
- n) zřizování nových odběrných míst (vodoměry, materiál na připojení) postupovat v souladu se „ZVaK“,
- o) aktualizovat všechny dohody mezi vlastníky (s každým vlastníkem pouze jedna dohoda se všemi náležitostmi, sjednávání ceny požadovat projednání kalkulací vč. následného „porovnání“, vypustit „přerušení“ dodávek vody z **důvodu neplacení**,
- p) zajistit předání informací na obecní úřady viz § 36 odst. 3, resp. předávat informace o „porovnání cen“ ke zveřejnění na úřední desky obcí (do 30. 4.),
- q) ve výroční zprávě zveřejňovat potencionální závazky společnosti ve vazbě na obnovu majetku Vak,
- r) upravit směrnici pro účetnictví,
- s) zvážit změnu rozvrhové základny režii,
- t) zvážit přechod na roční odečtové cykly se zálohovým způsobem placení,
- u) přehodnotit postup účtování „dovážených odpadních vod“,
- v) řešit zpoplatnění srážkových vod,
- w) optimalizovat nájemné ve vazbě na cenu pro stočné a obnovu,

- x) **doplnit u příslušných účtů „příznak“ kalkulovatelný resp. nekalkulovatelný,**
- y) **prověřit smlouvy na právní služby (resp. výdaje náklady), do cen pro vodné a stočné zahrnovat jen ty náklady, jež souvisejí bezprostředně s těmito činnostmi.**

7. Závěr

Technický audit na vodovod a kanalizaci pro veřejnou potřebu ve vlastnictví TS Rudná a města Rudná jsem zpracoval na základě podnětu města Rudná v období leden - březen 2019. Při zpracování tohoto auditu jsem postupoval v souladu s ustanovením § 38 zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích ve znění pozdějších předpisů a také podle ustanovení § 36 prováděcí vyhlášky č. 428/2001 Sb. k tomuto zákonu v platném znění.

Při formulaci navrhovaných doporučení jsem byl veden snahou, aby jejich realizace pomohla všem účastníkům, kteří se nějakým způsobem, ať přímo či nepřímo, podílejí na zabezpečování provozování a spravování předmětné infrastruktury.

Ve Velešíně: březen 2019

Ing. Pavel Peroutka, technický auditor

Počet příloh: 1-6